

John ble drapstruet: – Det var jo tøft

MIDTPUNKT: Han fyller snart 85 år og har hjulpet så mange og blitt kjent med enda flere. Her forteller John Gudmundsen, telemarkingen og bergenseren, om et rikt liv. Foto: Hans Eivind Øygarden

03.06.22 21:37

[Hans Eivind Øygarden](#)

PORSGRUNN: – Kan vi utsette det i to timer? John Gudmundsen ble operert bare noen timer tidligere, men livsgnisten er så tydelig. Han vil få med seg det som skjer og mannen har aldri vært bitter etter at en ryggoperasjon gjorde ham lam som 48-åring.

For abonnenter

– Kona mi pleier å si at jeg er den eneste pleiepasienten i Norge som går på jobb, sier John og smiler.

Mandag fyller han 85 og fortsatt jobber han som manuellterapeut to dager i uka i samarbeid med legespesialist Tormod Løve på Telemark Fysikalske Medisin.

Arbeidsplassen ligger bare en liten tur med heisen unna hjemmet i Porsgrunn.

Det er også på Frisebrygga vi møter ham denne onsdagen. Dagen før måtte han på sykehuset. En liten operasjon var nødvendig. Vi lurte på om han ville

utsette intervjuet noen dager. Det er da han spør om vi kan utsette det i to timer.

John Gudmundsen kjører på. Bokstavelig talt.

Han vil leve her og nå. Han har ikke tid til å vente.

– Uvurderlig

Selv om Gudmundsen har vært avhengig av rullestol i 27 år, har han alltid klart seg selv. Men de siste årene har gitt noen nye utfordringer som igjen har gjort at han trenger litt mer hjelp. Og så har han heldigvis Solveig, kona, som er sykepleier.

John Gudmundsen har opplevd så mye, hjulpet så mange og blitt kjent med enda flere. Samtidig er han beskjeden nok til å si at de fleste historiene er fortalt før.

Torsdag kveld kom mange av dem på nytt. Da arrangerte gode Odd-venner gjennom et langt liv det som skulle være et overraskelsesselskap på Kafe K.

Hemmeligheten sprakk ganske tidlig. Uten at det setter noen demper på Johns takknemlighet.

– Uvurderlig.

Slik beskriver han menneskene han har rundt seg.

BLE FEIRET: Gamle Odd-venner feiret John Gudmundsen på Kafe K torsdag kveld. Foto: Privat

Rullestol på Svalbard

– *Hvor mange nye historier kommer opp i et 85-årslag?*

– Sannsynligvis ingen, ler han.

Men de gamle lever videre. Og de er mer enn gode nok.

Som da John, som Odd-fysioterapeut i rullestol, skulle av flyet i Tromsø. Alle hadde forlatt flyet.

– Men der satt jeg igjen alene og måtte spørre etter rullestolen min. Det viste seg at den var sendt til Svalbard. Jeg fikk en lånestol på flyplassen, så det løste seg jo, og stolen min kom tilbake dagen etter – da vi skulle hjem, minnes han.

John Gudmundsen har mange gode minner. Som da han som Odd-formann på 1970-tallet var med og inviterte engelske Wolverhampton til Norge. Han har fortsatt takkebrevene som beskriver Odd og Skien som det beste engelskmennene noen gang hadde besøkt.

Fram kommer også historien om en flytur til Voss. John skulle på en kongress og kapteinen på småflyet slet med å finne fram og endte med å følge hovedveien langt der nede.

En annen er da John satte fartsrekord til Haugesund.

– En god venn sier at den rekorden hadde vi ikke slått i dag – selv om det har kommet tunneler. Men jeg har aldri fått noen fartsbot, presiserer den kvikke pensjonisten.

Har blitt så glad i Telemark

John er egentlig bergenser, men vel så mye telemarking etter 50 år i fylket. I 1962 flyttet han og kona til Skien. De flyttet til finværet.

De siste årene har han og Solveig, strilen han møtte da begge holdt til i Molde, bodd på Frisebrygga i Porsgrunn. Der har de alt lett tilgjengelig. Hus og trapper i Skien ble han overtalt til å bytte ut med leilighet på ett plan.

– Vi hadde det fint i Vindalsåsen, basseng ute, boblebad inne, peis ute og inne, ja det var mye vi likte der. Det var et kjekt hus, og etter 10 år i rullestol var det fortsatt andre som måtte overbevise meg om at jeg ikke kunne bo der med to etasjer og alt av trapper til jeg var 80. Nå har jeg blitt glad i Porsgrunn, det er en fin by, sier han og ser utover elva.

– Jeg liker å bruke byen, det er godt å bo her. Vi er mye på Kafe K, Michel Seylmagers hus, Øya og Jonas – og på kulturhuset.

Men kjærligheten til Odd har han ikke byttet ut. Totalt 40 år brukte han på klubben i sitt hjerte – sammen med Brann og Molde.

– Jeg har tre lag og har ikke plass til flere, fastslår han.

Drapstruet

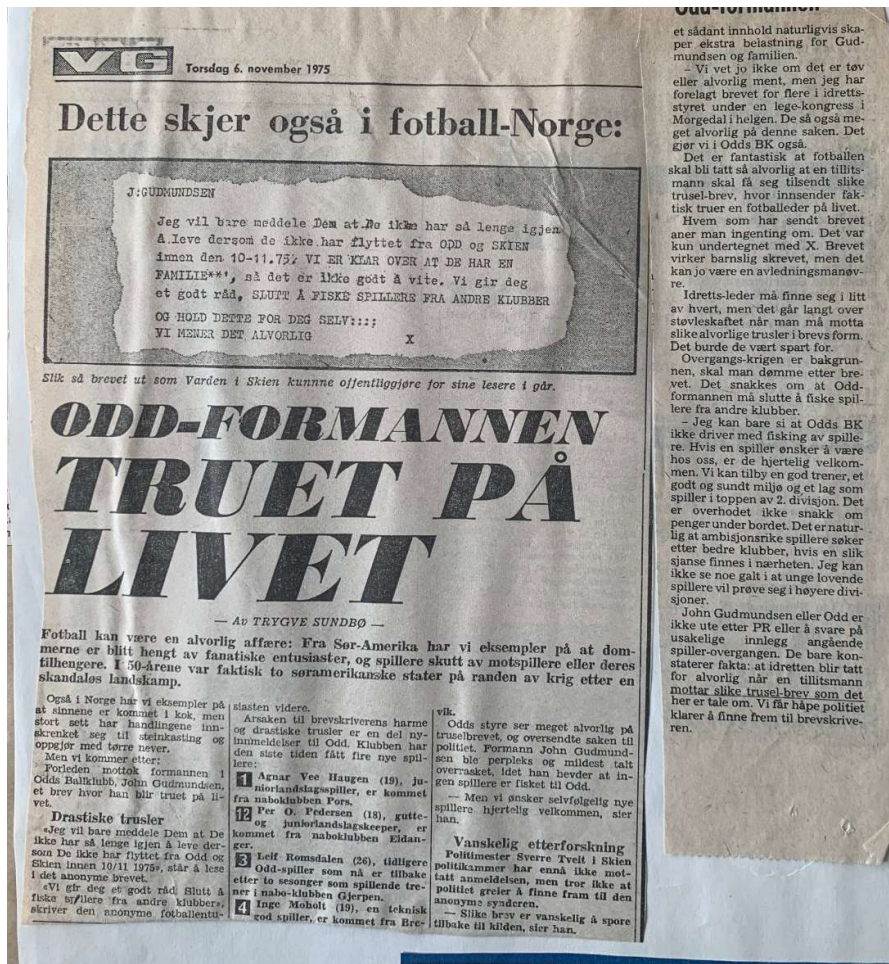
Han var både formann og fysioterapeut i Odd. I begynnelsen, fra 1963, kun fysioterapeut. På 70-tallet var han både formann og fysio.

– Jeg jobbet som frivillig, heter det vel. Jeg har aldri vært ansatt, bare jobbet gratis. Det med lønn tenkte vi aldri på. Det var ikke spørsmål en gang.

Som formann fikk han også en drapstrussel, i 1975.

«Jeg vil bare meddele dem at de ikke har så lenge igjen å leve dersom de ikke har flyttet fra Odd og Skien innen den 10-11-75. Vi er klar over at de har en familie, så det er ikke godt å vite. Vi gir deg et godt råd, slutt å fiske etter spillere fra andre klubber og hold dette for deg selv. Vi mener det alvorlig. X»

– Det var jo tøft og sjelden. Vi ble overrasket, men vi hadde to politimenn i styret på den tiden og de tok med brevet til politiet. De sa at vi kunne ta det med ro. Vi hadde våre mistanker, men saken ble aldri løst, sier Gudmundsen.

DRAPSTRUET: Drapstrusselen nådde til og med VG i 1975. Avsenderen ble aldri tatt.

Saken ble politianmeldt, men avsenderen ble aldri funnet og det ble med den ene trusselen. Enda mer ubehagelig var det da ekteparet hadde innbrudd i den nye leiligheten.

– Det går fint nå og vi har satt inn glass som ikke kan knuses, men det var dramatisk, erkjenner John.

For seks år siden opplevde de å bli brutalt ranet i eget hjem – i femte etasje – natt til nyttårsaften. Mens John lå hjelpeløs i sengen, hørte han at kona ble kastet i bakken.

– Det verste var å ligge hjelpeløs i sengen og vite at kona ble slått, uten at jeg kunne gjøre noe som helst, sa han til NRK.

Raneren hadde kastet en stor stein gjennom ruten ved verandaen, og skrek «Sitt ned. Jeg vil ha pengene». Kona spilte død da hun ble kastet i bakken. Det kan ha reddet henne. Den 24 år gamle raneren ble tatt for det voldelige ranet.

– Vi er trygge nå og han har sonet sin straff, sier John i dag.

Fikk OL-tur

Odd-formannen har fått med seg mye, både på styrerom, fotballbaner og flyplasser. Som formann i Odd ble han også tatt ut til OL i Montreal i 1976 – som fysioterapeut.

Etter 2001-sesongen pensjonerte han seg fra fotballklubben. Da hadde han fått med seg et etterlengtet opprykk til eliteserien og cupfinaleseier i 2000.

Han følger klubben fortsatt tett – selv om det ikke blir så mange turer til stadion lenger. Men én kamp må han få med seg i nærmeste framtid. Det er oppgjøret mellom Odd og Molde 19. juni. Han kjører ikke bil lenger, men han kopler et elektrisk sykkelhjul til rullestolen og suser av gårde.

– Noen mener jeg råkjører, men det går i god joggefart. Når jeg skal til Skien tar jeg med et ekstra batteri så jeg er sikker på at jeg kommer meg hjem igjen.

Han kjører rundt med Odd-merke både foran og bak på sykkel-rullestolen. Det blir lagt merke til i Porsgrunn.

– Da jeg skulle på sykehuset under koronaperioden sa en pandemivakt at jeg ikke fikk komme inn. «Hvorfor ikke, spurte jeg. Det er fordi du er odder, svarte han før han begynte å le».

RIKT LIV: John Gudmundsen har opplevd mye og koser seg når han ser tilbake på det som er samlet mellom to permer.

– Det er trist

Som fysioterapeut, og senere manuellterapeut, har han hjulpet tusenvis. Gjennom jobben og ved å være så nysgjerrig og glad i mennesker, har også vennekretsen blitt stor.

Men det er også det vanskeligste med å bli 85 år. Det er så mange som er borte.

– Det er det som er tøft. Jeg har mistet nesten alle barndomsvennene, det er bare noen få igjen. Det er trist og jeg tenker på det stadig vekk.

Han er fortsatt en sterk mann. Det har han alltid vært. Men han hadde ryggproblemer og det var under en operasjon det gikk galt og han ble lam fra livet og ned. Det var i 1995 og John var 48 år.

– Jeg gikk inn på sykehuset og kom ut igjen i rullestol, men jeg var på jobb igjen uka etter.

– *Har du aldri vært bitter?*

– Nei, alt jeg har rundt meg, med jobb, familie og venner, det er det som har holdt meg i gang. Jeg har blitt veldig glad i rullestolen.

– Jeg vil jobbe så lenge jeg kan, men ikke til jeg blir 100, som jeg vel har sagt tidligere. Men jeg hadde heller aldri holdt på så lenge uten det gode samarbeidet med Løve, sier jubilanten.

UTSIKT: Huset i Vindalsringen ble for noen år siden byttet ut med leilighet og utsikt over elva.

Inspirator

Han har et inspirerende minne fra campingen i Nevlunghavn. John satt i rullestolen og vurderte å bade da en ung mann, også han i rullestol, kom ned ved siden av ham.

De kom i prat og denne unge mannen fortalte at han hadde blitt inspirert til å fortsette i jobben og reise rundt i Europa etter å ha lest om en fysioterapeut i rullestol i Skien som reiste med Odd-laget.

– Jeg hadde inspirert en ungdom som hadde tenkt å gi seg, det var fint, smiler 85-åringen.

Tilbake til Telemark og fotballen – og ikke minst Odd.

– Jeg har blitt veldig glad i hele distriktet, vi hadde også hytte på Rauland i 50 år. Vi må heller ikke ta det å ha et eliteserielag for gitt. Det vet jeg alt om etter så mange år i Odd. Vi må bli flinkere til å sette pris på Odd i eliteserien. Kanskje er de ikke alltid i toppen, men midt på tabellen er også bra, sier han og beviser at han er en stor patriot.

Den store interessen er fotball, i tillegg til å bruke tid med familie og venner. To barn har sørget for to barnebarn og tre bonusbarnebarn.

– *Hvordan er det å bli 85 år?*

– Jeg har ikke tenkt på alderen, men jeg er jo klar over at jeg har levd det meste av min tid. Når du blir 85 tar du en dag om gangen.

Skulle vært mer med barna

Han spilte selv fotball til han pådro seg et beinbrudd som ungdom. Siden har han engasjert seg der han kan i favorittidretten.

– *Hvor mye har fotballen betydd for deg?*

– Veldig mye – eller alt. Jeg var jo ikke hjemme da jeg var ung. Jeg jobbet på sykehuset på dagtid og så jobbet jeg privat på Duval på ettermiddagen og så hadde jeg Odd i tillegg. Så jeg var ikke hjemme før åtte-halv ni om kvelden, svarer han og blir alvorlig.

For selv om jobbinnsatsen ga ham mange muligheter, opplevelser og verv, skulle han gjerne prioritert annerledes som pappa.

– Ungene sier til meg at du var jo ikke med på noe. Sett i ettertid burde jeg vært mer opptatt av å være sammen med dem. Men jeg tenkte ikke på det da. Jeg var egoist. Nå ser jeg jo at jeg skulle vært med mye mer.

– Og så tenker jeg at jeg skulle opplevd mer, kanskje reist mer, men da sier kona til meg:

– Se hva du har gjort og fått til. Du har jo opplevd mer enn de fleste. Og hun har jo rett.

Tiden går fort sammen med John Gudmundsen.

Vi ruller og går opp til leiligheten og ser på utsikten. Elva. Og vi blar i gamle avisutklipp.

Livet har vært fullt av godt innhold. Nå vil John fylle det med enda mer.